

Veselības darba grupas diskusiju rezultāti

Darba grupa notika 20. aprīlī un tajā piedalījās 17 dalībnieki. Darba grupas dalībnieki diskusijas veica par tēmām: ģimenes ārstu prakses un to izvietojums, veselības aprūpes un pakalpojumu pieejamība novados, veselības veicināšanas pasākumi, pašvaldības loma veselības veicināšanā. Diskusijas sākumā dalībnieki nodefinēja esošās problēmas un izaicinājumus, kā arī vīziju, kur vēlētos būt pēc 15 gadiem. Tālāk diskusija noriteja par šķeršļiem, un iespējamajiem risinājumiem vīzijas sasniegšanai.

Problēmas un izaicinājumi	
Veselības mācības un veselīpratības trūkums izglītībā (fiziskā, reproduktīvā, mentālā veselība, uzturs). Gan bērniem, gan pieaugušajiem, gan senioriem.	Ģimenes ārstu noslodze ir pārāk liela. Ilgi gaidīšanas laiki (var būt pat līdz nedēļai)
GĀ veic arī dažādas sociālās funkcijas, ne tikai veselības aprūpi	Pietrūkst savlaicīga diagnostika dažādām slimībām
Pietrūkst organizēta atbilde krīzes situācijās (piem. COVID19)	Problēmas ar bērnu veselību (piem. stāja, mugurkaula problēmas, aptaukošanās, digitāla atkarība) saistībā ar mazkustīgu dzīves veidu.
Nav pietiekoša izglītība par pirmās palīdzības sniegšanu	Veselības veicināšanas projektos nav paredzēts tāds apjoms, lai varētu visu nodrošināt (piem. veselības izglītību)
Vajadzīgs pilnvērtīgs pārskats par sabiedrības veselību novados	Emocionāla vardarbība pašvaldības iekšējajā vidē un darba vidē kopumā
Būtiski trūkst veselības aprūpes speciālistu dažādās institūcijās.	Problēmas ģimenē
Iedzīvotāju demogrāfiskā novecošanās, 'vidēja vecuma' iedz. skaita samazināšanās (un pasliktināts veselības stāvoklis) rada jaunas problēmas ar senioru veselības aprūpi	Problēmas ar alkoholismu (īpaši COVID situācijā)
Liels bojāgājušo skaits noslīkstot. (Varbūt ir svarīga peldētāpmācība?)	Vardarbībā cietušie cilvēki
Parlieku liela sabiedrības pārgalvība, savu spēju pārvērtēšana	Garīgā veselība - dažādu pasākumu trūkums, kas varētu palīdzēt cilvēkiem ar garīgās veselības problēmām
Valsts velesības aprūpes politika nav līdz galam piemērota ģā sadalījumam pašvaldībā	Emocionāla vardarbība / spriedze sabiedrībā
Zobārstniecības pakalpojumu līdzfinsējuma trūkums, bērnu zobārstniecība	

Vīzija, šķēršli un risinājumi

Vīzija Sociālā joma

- Glvenā vērtība novadā ir vesels cilvēks jeb iedzīvotājs
- Vienlīdzīga pieeja veselības aprūpei un veselības veicināšanai visā novadā
- Pašvaldība kā piemērs veselīgai un nekaitīgai darba videi!
- Visiem iedzīvotājiem ir pieejami veselības pakalpojumi (arī ārpus pilsētām)
- Visiem pieejami aktīvās atpūtas un veselīga dzīves veida pakalpojumi
- Sporta objektu pieejamība visiem iedzīvotājiem

- Sveiks un vesels Bauskas novadā!
- Ne tikai fiziski, bet arī mentāli veseli iedzīvotāji Bauskas novadā!
- Veselā miesā vesels gars!
- Aktīvs un zinošs iedzīvotājs.

<u>Šķēršļi</u>	<u>Risinājumi</u>
Speciālistu trūkums	Stipendijas rezidentiem
Speciālistu aizbraukšana zemā atalgojuma dēļ	Ir vajadzīgs atbalsts jaunajiem rezidentiem
Rezidentūras politika valstī	Dzīvojamo platību nodrošināšana jaunajiem speciālistiem (ERAF fin. izmantot)
Nav nodrošināta kvalitatīva dzīves vide darbiniekam, speciālistam	
'rāmjos nenoturēta' veselības aprūpes politika valstī.	
	Pārņemt pieredzi no citiem novadiem
Fiansējuma trūkums / neesamība	Esošās situācijas apzināšana
Rīcības plāna neesamība	Izmantot pieejamo finansējumu pārrobežu projektos
Risks - nepagūts finansējums, ja situācija neuzlabosies.	Jāveido budžeta sadaļa veselības veicināšanai pašvaldības budžetā
ESF finansējums - to ieskaita tikai par īstenotām aktivitātēm. COVID periodā ļoti minimāli.	Vajadzīga struktūrvienība, kas palīdzētu uzlabot veselības aprūpi un veselības veicināšanas koordinēšanu
Maz resursu ieguldīts cilvēkkapitāla attīstībā	Jādomā par stratēģiju un finansējumu veselības veicināšanai un iedzīvotāju informēšanai.
	Rīcības plāns pamatojoties uz stratēģiju
Iedzīvotāju izglītības līmenis	Pirmās palīdzības apmācības visiem
	Aktīvi jāinformē un jāuzrunā iedzīvotāji caur iespējamajiem inf. kanāliem
	veidot pakalpojumu piedāvājumu ķēdes (infrastruktūra - prasmes, apmācības) Kampaņa un integrēta pieeja
	Izglītot par vardarbības ietekmi uz veselību
	Turpināt peldētapmācību bērniem

Iedzīvotāju aktivitāte kā šķērslis	Inovatīvas idejas, lai iesaistītu jauniešus
Dažas iedzīvotāju grupas grūti iesaistīt - sociālās riska grupas	Bērnu un jauniešu iesaistīšana dažādās aktivitātēs un nodarbībās
komunikācijas trūkums starp iedzīvotajiem, iestādēm, nevalstisko sektoru, uzņēmējiem, kas dotajā brīdī tiek veicināta ar dažādiem ierobežojumiem	Veselīga dzīvesveida veicināšana
Informācijas trūkums tālākos apvidos	Dažādas sociālas un sportiskas aktivitātes cilvēkiem ar veselības traucējumiem
	Veicināt veselīgu darba vidi jau pašvaldībā
	Bērniem vairāk fiziskās aktivitātes skolās
	Citās reizēs diskusijas varētu vadīt citā laikā (piem. novadīt diskusijas vakarā)
	Jāuzrunā personiski sociāli aktīvākos iedzīvotājus, biedrību līderus
	Jāveido sadarbības tīkli
	Iesaistīt bērnus apkārtējās vides sakopšanā (piem. kā vasaras darbi skolā)
	Veicināt senioru un invalīdu fiziskās aktivitātes pasākumus
Sabiedrības sadrumstalotība/ noslānošanās	Nepieļaut emocionālo vardarbību darba vidē un sabiedrībā
Zema uzticamība speciālistiem, ārstiem, jeb info trūkums	Cieša sadarbība ar starpsektoriem, sociālais dienests, skolas, bēru dārzi
Sabiedrības novecošana	Veikt iedzīvotāju aptauju ar mērķi noskaidrot iedzīvotāju vajadzības
	Sabiedrības novecošana - jāsāk domāt par inovatīviem pasākumiem, kas iesaista pensionārus (piem. caur digitalizāciju, pensijai piesaistīti labumi utml.)
	Āgrāka (preventīva) diagnostika
	Veicināt aktīvu un veselīgu novecošanos
	Veidot veselīgu ģimeni kā trendu

nabadzības līmenis, pakalpojumu nepieejamība	Vides pieejamība
	Digitālas konsultačuas vietnes izveide
	Viedās idejas un pakalpojumi veselības jomā
	infrastruktūra - veloceliņi ,gājēju celiņi, pastaigu takas un atpūtas laukumi, vide, kas raisa vēlēšanos aktīvam dzīves veidam
	Psiholoģiskā palīdzība vardarbībā cietušiem
	Nodrošināt veselības veicināšanas pakalpojumus tuvāk dzīvesvietai, tas ir speciālisti izbrauc uz vietas novadā vai pagastā - masieri, vingrošana jau notiek, bet turpināt, problēma senioriem brauk uz masāžu un pēc tam doties atkal mājās,
	Transporta organizēšana pie speciālsitiem
	Mobilie speciālisti (zobārsti, mamogrāfs, flurogrāfs, masieris, acu ārsti, kardiogrammas u.c.)
Politiku neizpratne par veselības veicināšanas aktivitātēm/problēmas vadībā	Kvalitatīvas un labi vadītas sēdes novada domē
	Eksāmens deputātiem
	Izpēte par pandēmijas riskiem (cilvēku mentālo veselību, utt)
	Pētījumi par veselības stāvokli novada iedzīvotājiem
	Jāsadarbojas struktūrām organizejot pasākumus. Tos organizē nevis viena struktūra, bet kopums- veselības aprūpe, soc.dienesti, jauniešu lietu spec., skolas, u.c.
	Veselības nodaļas izveidošana
Gan soc., gan veselības iestādes bieži nevēlās sadarboties ar NVO	Brīvprātīgo un NVO darbs - veicināt to attīstību
	Jāvairo atbalsts NVO
	Informācijas nodošana starp valstiskajām un nevalstiskajām organizācijām
	Laba starpsektoru sadarbība starp NVO, soc dienestiem, pašvaldību un uzņēmējiem Bauskas novadā.
	Sociālās uzņēmējdarbības veicināšana

Masu mēdīji un sociālie tīkli bieži veicina neuzticību veselības jomai

Veidot informatīvās kampanjas

